

dels ock att från och med den 1 januari 1911 icke vidare skall — för andra fall än de ofvannämnda i mom. 2:o) omförmälda — af de trafikerande utgå särskild ersättning enligt nämnda taxa för tjänst-åtgärder, verkställda å den för vederbörande tjänst-innehafvare gällande tjänstgöringstid.

Stockholm den 4 mars 1910.

J. Jeansson

i Kalmar.

Ulrik Leander.

W. R. Lundgren.

Frithiof Söderbergh.

Axel Vennersten.

Robert Johansson.

Nr 227.

Af herr **Rydén**, *i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande af tullverkets utgiftsstaten för år 1911 m. m.*

I anslutning till de erinringar angående tullverkets utgiftsstaten, som jag dristade mig framhålla vid remissen af Kungl. Maj:ts proposition, nr 60, tillåter jag mig nu motionsvis påvisa några förhållanden, som synas tarfva rättelse.

A. *Generaltullstyrelsen.*

Förslaget att bestämma generaltulldirektörens lön till 14,000 kronor (kommittén 15,000!) motiveras med att denne ämbetsman är chef för statens största uppbördsverk. Då ingen med skäl torde kunna påstå, att större kvalifikationer krävas af generaltulldirektören än af che-

fen för statskontoret, torde lönen för den förre ej böra sättas högre än för den senare, d. v. s. 11,000 kronor.

Antalet tjänstemän å ordinarie och extra stat utgör för närvarande 4 byråchefer, 4 andra gradens tjänstemän samt 20 första gradens tjänstemän. Nu föreslås å *ordinarie* stat 4 byråchefer, 7 andra gradens tjänstemän och 20 första gradens tjänstemän — alltså en ökning med 3 andra gradens tjänster. Uppflyttningarna af dessa tjänster från första till andra lönegraden synes fullt befogad endast i fråga om förste aktuarietjänstbefattningen å revisionsbyrån. Af de öfriga två nya andra gradens tjänster, torde den ena — kamrerarebefattningen — kunna bibehållas i första graden och den andra — första revisorsbefattningen — kunna uteslutas ur staten, såvida den föreslagna utvidgningen af arbetstiden å tjänsterummet skall vara något mera än en pappersbestämmelse. Då löneförhöjningen för tjänstemännen i första graden, äfven om dessa fortfarande förblifva i densamma, enligt den föreslagna lönestaten blir 1,500 kronor (från 4,000 till 5,500 kronor) torde ur den synpunkten ingen befogad invändning kunna göras mot att nuvarande första gradens tjänster förblifva sådana. Ur den af Kungl. Maj:t föreslagna staten kunna sålunda enligt min uppfattning uteslutas två andra gradens tjänster (1 kamrerare- och 1 första revisorstjänst å kameralbyrån). Därjämte synes den förebragta utredningen ej fullt motivera den nya notariebefattningen å kanslibyrån, då sekreteraren å tullbehandlings- och upplysningsbyrån öfverflyttas till ifrågavarande byrå, samt den nya aktuarietjänstbefattningen å revisionsbyrån. Jag föreslår sålunda uteslutande af en notarie- och en aktuarietjänst.

Med dessa indragningar blir antalet *ordinarie* tjänstemän lika med det nuvarande antalet tjänstemän å ordinarie och extra stat och den verkliga inbesparingen 2 andra och 1 första gradens tjänster.

I samband med lönestaten för generaltullstyrelsen fästes helt naturligt uppmärksamheten vid det påfallande stora förslagsanslag om icke mindre än 78,000 kronor till vikariatsersättning m. m., som föreslagits. Det synes mig icke lämpligt att anslå en så stor summa, hvilken så godt som utan all kontroll från Riksdagens sida öfver de ändamål, för hvilka den användes, lämnas åt ett ämbetsverks fria handhavande. När nu två skrifbiträden föreslås till uppförande å ordinarie stat, då i öfrigt tjänstgöringsskyldigheten för de ordinarie tjänstemännen utsträcker, torde det vara på tiden att inskränka användandet af tillfällig arbetskraft i en utsträckning, som här är i fråga. Ifrågavarande anslag å generaltullstyrelsens stat är för närvarande bestämdt till 43,000 kronor, och en förhöjning till 50,000 kronor, torde vara fullt

tillräcklig. Därjämte synes det vara lämpligt att förändra detta anslags natur af »förslagsanslag» till fast anslag, som ej får öfverskridas.

B. Lokaltullförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen.

Arfvodena för tulldirektörsbefattningarna i Göteborg och Malmö ha knappast varit annat än onödiga titels- och lyxanslag. I praktiken ha dessa befattningar skapat en onödig mellaninstans mellan generaltullstyrelsen och vederbörande lokalförvaltningars chefer och därmed också främjat mångskrifveri. I ännu högre grad skulle detta bli förhållandet, om man tillskapade ett tulldirektörsämbete i Stockholm, där intet sådant finnes, och där man knappast lär känna behof af en sådan institution. Dessa befattningar torde fördenskull ej böra upptagas i en ny lönestat.

Beträffande lönebeloppen för de högst aflönade tjänstemännen vid lokaltullförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen synas reduceringar å vissa punkter kunna göras, men då nedsättning häri utan motion kan företagas, lämnar jag här den saken åsido.

Särskildt anmärkningsvärdt synes dock det föreslagna personliga lönetillägget åt kustbevakningschefen i Skåne och Blekinge, hvilket icke torde vara förenligt med eljest gällande löneregleringsprinciper, och å hvilket jag följaktligen yrkar afslag.

Beträffande de föreslagna *nya tjänstebefattningarna* torde böra erinras om det slöseri med öfverqualificerad arbetskraft, som jag tillät mig beröra i mitt remissanförande. I Göteborg lära, enligt hvad det meddelats, vaktmästarne öfver hufvud icke användas vid vågarna i packhusen. I Malmö äro, enligt lämnad uppgift, vid 7 af 10 vågar inga vaktmästare sysselsatta med vägning. I Stockholm och på flera andra ställen lära förhållandena vara ensartade. Då det ej torde vara nödigt, annat än i särskildt invecklade undantagsfall, att två tjänstemän af högre grad placeras vid samma våg, torde en väsentlig reduktion af antalet tjänstemän af högre grad kunna göras. Bland de af Kungl. Maj:t begärda nya tjänster, synes mig kunna indragas 5 förste kontrollörstjänster, nämligen en (ny tjänst) vid tullkammaren i Norrköping, en i Kalmar, som torde kunna förändras till en kontrollörstjänst, en i Landskrona, som torde kunna stanna vid kontrollörstjänst, en (ny tjänst) i Hälsingborg samt en vid packhusinspektionen i Göteborg (icke föreslagen af kommittén). Af de föreslagna 8 nya kontrollörstjänsterna

torde de i Karlskrona, Åhus, Karlstad och Örebro, på grund af omfattningen af dessa tullkammarers göromål, kunna stanna vid kammarskrifvartjänster, hvadan antalet nya kontrollörstjänster, om de af Kungl. Maj:t föreslagna förste kontrollörstjänsterna vid tullkamrarna i Kalmar, Landskrona och vid packhusinspektionen i Göteborg förändras till kontrollörstjänster, skulle bli 7 — alltså minskning med 1 tjänst.

Af de föreslagna 15 nya kammarskrifvartjänsterna synas sålunda endast 6 behöfva inrättas.

I stället torde antalet ordinarie vaktmästare böra ökas med 15.

I samband härmed synes det vara orätt såväl mot staten som mot vederbörande befattningshafvare att ställa de obehöfliga kustroddarne på indragningsstat. Intet allvarligt hinder torde finnas för att anställa dessa som vaktmästare vid den inre bevakningen, och vågar jag därför föreslå, att Riksdagen uttalar önskvärdheten häraf.

Genom de ofvan föreslagna förändringarna af tjänstemannabefattningar af högre grad till tjänstemannabefattningar af lägre grad skulle vinnas, att en *början* till besparing af öfverkvalificerad arbetskraft komme till stånd vid tullverket. För att få en fortsättning i denna riktning torde det vara lämpligt, att Riksdagen för Kungl. Maj:t framhåller önskvärdheten af att nya tjänstemän ej vidare i oinskränkt grad inskrifvas i tullverket.

Mot den begärda höjningen af förslagsanslaget till vikariatsersättning m. m. från 350,000 kronor till 500,000 kronor synas allvarliga betänkligheter kunna resa sig. Om det nuvarande systemet med massinskrifning af tjänstemän i tullverket, med användande af extra biträden i anmärkningsvärdt stor utsträckning o. s. v. inskränkes, lär detta anslag kunna begränsas, särskildt om för rena skrif- och andra enklare göromål vaktmästare användas i större utsträckning än hittills. I hvarje fall synes det icke vare lämpligt att utan vidare anslå så stora belopp att disponeras af ett ämbetsverk, utan att Riksdagen närmare pröfvar ändamålen för anslagens användning. Jag föreslår följaktligen, att anslaget begränsas till 400,000 kronor, och att dess natur af förslagsanslag borttages.

Ifråga om lönerna för befattningshafvare af lägre grad torde man i vissa fall kunna ifrågasätta någon förhöjning i de föreslagna lönebeloppen, men då motion i det hänseendet redan väckts, torde denna fråga här kunna utelämnas.

Med skäl synes man kunna ifrågasätta, huruvida det icke ur flera synpunkter vore bäst, att Riksdagen, med hänsyn till det otillfredsställande omregleringsförslag, som föreligger i Kungl. Maj:ts nu förevarande proposition, afsloge Kungl. Maj:ts förslag, i hvad det afser generaltullstyrelsen. Jag vågar dock ej *nu* definitivt framställa sådant yrkande, då jag vet, huru ringa understöd man i allmänhet kan påräkna, då det gäller sparsamhet och förenklingar i statsförvaltningen.

Yrkandet i denna punkt ställes därför alternativt, och föreslår jag vördsamt,

att Riksdagen ville besluta:

A. *Beträffande generaltullstyrelsen*

antingen att afslå Kungl. Maj:ts förslag angående lönereglering för generaltullstyrelsen och för sådant fall besluta en provisorisk lönereglering för denna styrelse i enlighet med de grunder, som Riksdagen kan komma att bestämma för andra ej efter 1902 reglerade centrala verk;

eller ock godkänna följande aflöningsstat att under de villkor Kungl. Maj:t föreslagit gälla för generaltullstyrelsen:

	Kronor				
	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	
1 generaltulldirektör	7,000	3,000	1,000	11,000	—
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
3 d:o	15,000	7,500	1,800	24,300	
1 andra gradens tjänsteman, sekreterare	3,600	1,800	400	5,800	
1 d:o d:o	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 d:o förste aktuarie	3,600	1,800	400	5,800	
1 d:o byråassistent	3,600	1,800	400	5,800	
1 d:o d:o	3,600	1,800	400	5,800	
1 första gradens tjänsteman, registrator	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
3 d:o notarier	6,600	4,500	900	12,000	
1 d:o kamrer	2,200	1,500	300	4,000	
4 d:o revisorer och bokh.	8,800	6,000	1,200	16,000	
8 d:o revisorer	17,600	12,000	2,400	32,000	
1 d:o aktuarie	2,200	1,500	300	4,000	
1 d:o andre byråassistent	2,200	1,500	300	4,000	
4 kvinnligt skrifbiträde	700	350	150	1,200	
1 d:o	700	350	150	1,200	
Till vikariatsersättning samt arfvoden och flitpenningar åt extra biträden äfvensom till renskrifningskostnad, högst	—	—	—	50,000	
däraf till gratifikation för extra ordinarie tjänstemän och vaktmästare hos styrelsen högst 3,000 kr.					
1 förste vaktmästare ¹⁾	900	450	150	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr.
1 vaktmästare ¹⁾	700	350	150	1,200	
6 d:o ¹⁾	4,200	2,100	900	7,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 150 kr. och efter 10 år med ytterligare 150 kr.
Summa kronor				210,700	

¹⁾ Åtnjuta beklädnad eller beklädnadsersättning i enlighet med hvad i sådant afseende gäller beträffande till samma förmån berättigade befattningshafvare vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning. Om vaktmästare hos styrelsen i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå, äfvensom å lönen afdrages 100 kronor årligen.

B. *Beträffande lokaltullförvaltningen samt kust- och gränsbevakningen:*

1:o) att afslå Kungl. Maj:ts förslag om särskilda tulldirektörsbefattningar i Stockholm, Göteborg och Malmö;

2:o) att icke bevilja personligt lönetillägg åt kustbevakningschefen i Skåne och Blekinge;

3:o) att bestämma antalet förste kontrollörer till 15, antalet kontrollörer till 74 och antalet kammar-skrifvare till 220;

4:o) att å ordinarie stat uppföra ett antal vaktmästare af 15 utöfver hvad Kungl. Maj:t föreslagit;

5:o) att förändra det af Kungl. Maj:t begärda förslagsanslaget af 500,000 kronor till vikariatsersättning, extra biträden m. m. till ett anslag af högst 400,000 kronor;

6:o) att *dels* uttala önskvärdheten af att användandet af öfverkvalificerad arbetskraft inom tullverket undvikas genom begagnande i ökad utsträckning af tjänstemän af lägre grad och *dels* af att anställandet af extra tjänstemän i tullverket bör ske endast i den mån förhållandena sådant oundgängligen påkalla; samt

7:o) att den ordinarie personal, som blir öfverflödigg genom indragningar vid kustbevakningen, bör vinna anställning vid den s. k. inre bevakningen.

Därest för ett genomförande af de grundsatser, jag i denna motion framställt, inrättandet af någon ny befattning eller höjning af något lönebelopp skulle finnas nödigt eller ändamålsenligt, äfvensom någon förändring i aflöningsreglemente, öfvergångsbestämmelser eller andra delar af Kungl. Maj:ts förslag skulle påfordras, framställer jag härmed motion äfven härom.

Stockholm den 5 mars 1910.

Värner Rydén.